

УДК 377, 378.

**КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ
ДИСЦИПЛІН, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ,
ПОДАТКОВОГО ПЛАНУВАННЯ ТА ОПОДАТКУВАННЯ СФЕР
ЕКОНОМІКИ**

*Болдовська К.П., к.е.н., доцент
Хорошилова І.О., к.е.н., доцент,
Вербицька В.І., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Сучасний стан методики навчання в вищих навчальних закладах демонструє, що викладачі все активніше використовують інноваційні методи в процесі роботи. Сьогодні, коли наша держава переживає страшну війну, на жаль, використання традиційних методів викладання не є можливим, тому слід оптимізувати всі сили та можливості для забезпечення навчального процесу. Глобалізація та європейська інтеграція України ставлять перед нами безліч викликів, серед яких найбільш суттєвими, з нашої точки зору, є відновлення економіки країни, конкурентоспроможності її потенціалу, для чого, окрім значних обсягів інвестування в розвиток сучасних галузей виробництва, потрібні сучасні висококваліфіковані фахівці. Невід'ємною частиною навчальних планів з підготовки таких фахівців є цикл дисциплін, що стосуються аспектів податкової системи, податкового планування та питань оподаткування різних сфер економіки, зокрема, автомобільно-дорожнього комплексу.

Означні питання мають важливе стратегічне значення, оскільки додержання балансу інтересів держави, юридичних та фізичних осіб дозволяє одночасно забезпечити не лише масив облікової інформації стосовно стану господарюючих об'єктів, а й достатність податкових

надходжень для фінансування суспільних потреб і зацікавленість підприємств щодо продовження й розширення їх господарської діяльності в правовому полі. Ефективно діюча податкова система є дієвим інструментом у функціонуванні будь-якої держави. Становлення і розвиток податкової системи України на кожному етапі відбиває ті завдання та намагання, які визначаються державною та економічною політикою з урахуванням трансформаційних процесів, внаслідок чого податкова система розглядається і як елемент фінансової системи держави, і як інструмент реалізації фінансової політики. У такому контексті вивчення функціонування податкової системи, її складових стає важливим для розуміння всієї фінансової системи держави. В свою чергу, проблема податкового тягаря на підприємства полягає у високих ставках і чисельності податків, у неузгодженості правил оподаткування із методикою бухгалтерського обліку. Тому дослідження проблем податкового планування, оптимізації податкових платежів в бюджет, рівномірного їх розподілу протягом періоду діяльності підприємства є актуальним і своєчасним як з теоретичної, так і з практичної позиції. Сучасне підприємництво потребує науково обґрунтованої методики раціоналізації податкового навантаження.

Тому не випадково компетентність включає у себе не лише знання та їх розуміння в академічній сфері, а й уміння застосовувати ці знання на практиці в конкретних ситуаціях, а також охоплює цінності як невід'ємну складову сприйняття світу та взаємодії з іншими у соціальному контексті. Поняття «компетенція» охоплює не лише когнітивні й технологічні аспекти, але й мотиваційні, етичні, соціальні та поведінкові складові. Це результат освіти, знання, навички та система цінностей, що визначає певний рівень професійної та особистісної готовності. У формуванні компетентності важливу роль відіграють не лише зміст освіти, але й оточення навчальних закладів, організація освітнього процесу та

використання освітніх технологій, включаючи самостійну роботу студентів. Важливо підкреслити універсальний, комплексний характер компетентності у контексті таких понять, як «знання», «уміння» та «навички».

Ключові компетенції, якими повинен володіти здобувач даних дисциплін:

Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері професійної діяльності з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог;

Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;

Здатність спілкуватися іноземною мовою;

Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;

Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;

Здатність генерувати нові ідеї (креативність);

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

Здатність працювати в міжнародному контексті;

Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);

Цінування та повага різноманітності та мультикультурності;

Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Національна система підготовки спрямована на формування у майбутніх фахівців не лише системи знань, відповідності зовнішнім вимогам, а також спеціальних умінь та навичок. Крім відповідного рівня теоретичної підготовки, ключовим аспектом стає їх власна особистість: моральні цінності, світогляд, самооцінка, мотивація до впровадження інновацій та інше. Модернізація освіти відбувається через використання

компетентнісного підходу, який спрямований на розвиток професійної компетентності як складової особистості майбутнього фахівця, яка визначає його інтеграцію у професійне середовище та в різні соціальні контексти.

У формуванні професійної компетентності важливо враховувати орієнтацію особистості майбутнього бухгалтера, зокрема їх мотиви, потреби та суспільні очікування, які визначають їхню поведінку та цінності. Основою професійної спрямованості є зацікавленість майбутнього економіста у обраній професії, що відображається у їхньому ставленні до співробітників, бажанні навчатися та покращувати свої навички. Лише враховуючи ці аспекти можна стверджувати, що професійна компетентність сформується на високому рівні, дозволяючи економістові, зокрема бухгалтерові, якісно виконувати професійні завдання.

Так, форми та методи навчання та виховання важливі для успішного розвитку не лише професійних компетентностей, але й особистісних якостей у студентів вищих навчальних закладів. Це є ключовим показником їхнього професійного зростання. Оскільки сучасна освіта встановлює високі вимоги до майбутніх фахівців, поняття "професійна компетентність" постійно має оновлюватись та розвиватись, відповідаючи потребам сучасного світу та ринку праці.

Література:

1. Іщенко Л. В. Методика викладання фахових дисциплін у ВНЗ: навчальний посібник. Умань 2016. 99 с.

2. Краус К. М., Краус Н. М., Болдирєва Л. М. (2019). Цифрові компетенції в сфері вищої освіти: задум, реалізація, результат. Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво, № 1 (106). С. 132–138.

3. Шигун, М. М. (2017). Професійна бухгалтерська освіта і кваліфікація: європейські орієнтири. наук.-практ. інтернет-конф. Тернопіль: ТНЕУ, С. 335-337.

УДК 378.147

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ В ХНАДУ

Костенко Ю.О., к.т.н., доцент

Поясник Г.В., к.т.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Основним завданням кожного вищого навчального закладу є підготовка компетентних фахівців майбутнього, які зможуть своєчасно реагувати на якісні зміни в характері та змісті своєї роботи, а також на зміни в професійному середовищі та суспільстві. Важливість адаптації до цих змін зумовлює необхідність пошуку шляхів удосконалення підготовки здобувачів з урахуванням міжнародного і вітчизняного досвіду та сучасних досягнень в галузі інформаційних технологій.

Невід'ємною складовою освітнього процесу у вищих навчальних закладах є самостійна діяльність здобувачів. Тому стаття 50 Закону України «Про вищу освіту» передбачає самостійну роботу як одну з чотирьох форм організації освітнього процесу. [1].

Нами проведено певний аналіз організації самостійної роботи здобувачів у Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті (ХНАДУ). Нормативне забезпечення організації самостійної роботи здобувачів у ХНАДУ спирається на Закон України «Про вищу освіту», згідно з яким розроблені відповідні Положення (рис. 1).